

SAK 2/05

UTVIKLINGEN I ENKELTE FISKERIER

SAK 2a

UTVIKLINGEN I FISKET ETTER TORSK , HYSE OG SEI NORD FOR 62° N I 2005 HERUNDER SAMLEKVOTEORDNINGEN.

1. TORSK

1.1. KVOTESITUASJONEN I 2005 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN.

I Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjonen (25. - 29. oktober 2004) ble det enighet om en totalkvote for 2005 på 485.000 tonn, inkludert 21.000 tonn ”Murmanskorsk” og 14.000 tonn til forsknings og forvaltningsformål. I tillegg kommer 21.000 tonn norsk kystorsk. De 14.000 tonn til forsknings- og forvaltningsformål er fordelt med 7.000 tonn til Russland og 7.000 tonn til Norge. Av den gjenstående kvoten på 492.000 tonn torsk avsettes 66.600 tonn til tredjeland. De resterende 425.400 tonn deles likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6.000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvote som følger:

Tabell 1: Kvotesituasjonen for 2005:

Land	Kvote
Norge:	218.700 tonn
Russland:	206.700 tonn
Tredjeland:	66.600 tonn
Sum:	492.000 tonn

I tillegg kan altså inntil 14.000 tonn, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Den norske kvoten er fordelt med 66.091 tonn (30,22 %) til trål og 152.609 tonn (69,78 %) til konvensjonelle redskaper.

1.2. SAMLET FISKE AV TORSK HITTIL I ÅR

Ved utgangen av uke 19 (15. mai) var det registrert følgende kvantum torsk (tonn rundvekt) fordelt på de ulike salgslag:

Tabell 2: Fangstutvikling 2005.

Salgslag	Konvensjonelle	Trål	Sum
Norges Råfisklag	112.475	31.264	143.739
Sunnmøre og R. Fiskesalgslag	6.167	5.925	12.092
Vest-Norges Fiskesalgslag	562	7	569
Andre	6	3	9
SUM	119.210	37.199	156.409
Kvoteavsetning	152.609	66.091	218.700
Rest	33.399	28.892	62.291
% Utnyttelse	78 %	56 %	71,5 %

På samme tidspunkt i fjor var utnyttelsen av torskekvoten totalt 72,5 %. Det er således omtrent samme kvoteutnyttelse i år som i fjor. Det er normalt at en stor del av totalkvoten fiskes i første tertial.

1.3. LOFOTFISKET.

I følge foreløpige tall er årets skreikvantum 35.894 tonn rund vekt. Dette er en del lavere enn de siste 3 år, som alle har lagt godt over 40.000 tonn. Tabellen nedenfor gir en oversikt over oppfisket kvantum og antall deltakende merkeregistrerte fartøy i årene fra 1997 og framover.

Tabell 3: Lofotfisket.

År	Kvantum	Antall fartøy
1997	57.592	1.609
1998	52.432	1.627
1999	29.620	1.600
2000	28.389	1.451
2001	29.772	1.326
2002	44.147	1.487
2003	47.524	1.771
2004	44.470	1.618
2005	35.894	1.328
Gjennomsnitt	41.093	1.531

1.4. FORDELING AV FANGST PÅ KONVENSJONELLE REDSKAP

Oversikten nedenfor viser fordelingen av fangst av torsk mellom de konvensjonelle redskapene (garn, line, juksa og snurrevad) pr april/mai for årene 1989 – 2005. Tallene inkluderer alle konvensjonelle fartøy.

Tabell 4: Redskapsstatistikk.

År	Garn		Line		Juksa		Snurrevad	
	Tonn	%	Tonn	%	Tonn	%	Tonn	%
1989	50.130	56,4	19.818	22,3	6.029	6,8	12.932	14,5
1990	24.617	50,3	8.526	17,7	10.276	20,4	5.596	11,6
1991	52.963	51,2	17.506	16,9	21.633	20,9	11.378	11,0
1992	55.106	52,0	15.352	14,5	23.756	22,4	11.802	11,1
1993	64.615	51,9	21.392	17,2	20.127	16,2	18.230	14,7
1994	79.343	50,0	30.592	19,3	23.142	14,6	25.506	16,1
1995	70.912	51,2	30.964	22,4	10.894	7,9	25.617	18,5
1996	79.366	52,5	31.759	21,0	10.838	7,2	29.298	19,4
1997	88.205	55,5	28.932	18,2	9.472	6,0	32.393	20,4
1998	84.496	57,5	25.045	17,0	7.649	5,2	29.620	20,2
1999	53.766	53,6	18.085	18,0	6.569	6,5	21.943	21,9
2000	47.154	55,0	13.368	15,6	4.978	5,8	20.240	23,6
2001	53.983	51,8	18.060	17,3	8.939	8,6	23.077	22,2
2002	57.900	49,8	20.500	17,6	12.650	10,9	25.150	21,6

2003	56.024	51,2	18.734	17,1	11.333	10,4	23.236	21,3
2004	57.831	45,9	23.977	19,0	13.890	11,0	30.170	24,0
2005	53.641	44,5	21.570	17,9	11.990	9,9	33.439	27,7

Som vi ser av tabellen over har garn, line og juksa fisket relativt mindre i år enn i fjor, mens snurrevad har fisket relativt mer.

1.5. REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET

Tabellen nedenfor viser gruppekvoter, oppfisket kvantum og reguleringsform for de ulike gruppene:

Tabell 5:

Grupper	Gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest i tonn	Rest i prosent	Reguleringsform
Trål	66 091	37.199	28.892	43,7	Fartøykvoter
Over 28 meter	19 549	5.514	14.035	71,8	Fartøykvoter
Gruppe I	118 562	105.003	13.559	11,4	
Under 10 m	17 903	11.447	6.456	36,1	Samlekvoter
10 – 14,9 m	46 358	43.739	2.619	5,6	Samlekvoter
15 – 20,9 m	32 960	27.724	5.236	15,9	Fartøykvoter
21 – 27,9 m	21 341	22.093	-752	-	Fartøykvoter
Gruppe II	14 498	8.593	5.905	40,7	Samlekvoter
Sum	218 700	156.309	62.391	28,5	

Trålkvoten på 66.091 er fordelt med 65.341 tonn til fartøy med torskestråltillatelse og 750 tonn til dekning av bifangst av torsk for fartøy med seistråltillatelse.

Konvensjonelle fartøy på 28 meter og over er regulert med fartøykvoter innenfor en gruppekvote på 19.549 tonn torsk. Dette utgjør 12,81 % av avsetningen til den konvensjonelle flåten. Pr 15. mai er det landet 5.514 tonn, det gjenstår dermed 14.035 tonn av gruppekvoten. Dette er som forventet, da denne fartøygruppen tradisjonelt fisker mesteparten av kvoten på slutten av året.

Fartøy med hjemmelslengde mellom 15 og 27,99 meter i gruppe I er regulert med fartøykvoter. Fartøy mellom 15 og 20,99 meter er overregulert med 3,3% mens fartøy mellom 21 og 27,99 meter er overregulert med 3,1 %. Det gjenstår 5.236 tonn i gruppen mellom 15 og 21 meter, mens fartøy mellom 21 og 28 meter allerede har overfisket med 752 tonn. Overreguleringen i den største gruppen er med andre ord satt for høyt.

De to reguleringsgruppene under 15 meter i gruppe I og hele gruppe II er regulert med samlekvoter. Fartøy under 10 meter i gruppe I var i utgangspunktet overregulert med 30 %, mens fartøy mellom 10 og 14,99 meter var overregulert med 12,2 %. Som følge av en litt svak utvikling i fisket ble torskekvotene som inngår i samlekvotene for fartøy under 10 meter i gruppe I og alle fartøy i gruppe II økt den 5. april med henholdsvis 40 % og 30 %. 26. mai ble torskekvotene for fartøy under 10 meter i gruppe I økt ytterligere, mens torskekvotene som inngår i samlekvotene for gruppe II ble ytterligere økt 31. mai.

For nærmere gjennomgang av fisket innenfor samlekvoteordningen se side 6.

2. HYSE

2.1. KVOTESITUASJONEN I 2005

Tabell 6 viser kvotefordelingen i 2005.

Tabell 6: Hysekvoter

KVOTER		Gruppekvoter	
Norge	60.300	Trål, (38%)	24.814
Russland	51.300	Konvensjonell	40.486
Tredjeland	5.400	Totalt	65.300
TAC norsk-arktisk hyse	117.000	Herav kysthyse	5.000

2.2. REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET

Tabell 7 viser fangstutviklingen for hyse pr. uke 19 (15. mai).

Tabell 7:

Grupper	Gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest i tonn	Rest i prosent	Reguleringsform
Trål	24 814	16.550	8.264	33,3	Fartøykvoter
Over 28 meter	7 287	3.236	4.051	55,6	Fartøykvoter
Gruppe I	29 960	10.477	19.483	65,0	
Under 10 m	4 015	749	3.266	81,3	Samlekvoter
10 – 14,9 m	12 224	3.286	8.938	73,1	Samlekvoter
15 – 20,9 m	8 838	3.010	5.828	65,9	Fartøykvoter
21 – 27,9 m	4 883	2.934	1.949	39,9	Fartøykvoter
Gruppe II	3 239	498	2.741	84,6	Samlekvoter
Sum	65 300	30.761	34.539	52,9	

Totalkvoten og gruppekvotene for trålerne og konvensjonelle fartøy mellom er redusert med ca. 8 % i forhold til 2004. I 2004 stod det igjen nesten 10.000 tonn på totalkvoten, som i sin helhet kunne henføres til samlekvotereguleringen. På samme tid i fjor hadde trål fisket 12.367 tonn. Landet kvantum i år er således ca 34% høyere. Det er landet omtrent like mye med konvensjonelle redskap i år som på samme tid i fjor. Konvensjonelle fartøy over 28 meter hadde i fjor på samme tidspunkt landet 2.150 tonn. I år er det således landet ca 50% mer enn i fjor på samme tid.

Konvensjonelle fartøy mellom 15 – 28 meter var alle regulerte med en fartøykvote på 40 tonn fra årets begynnelse. For konvensjonelle fartøy mellom 15 – 21 meter var fangstutviklingen noe svakere enn på samme tid i 2004, og fartøykvotene ble derfor økt fra 40 til 55 tonn 26. april. Samme kvoteøkningen ble gitt til konvensjonelle fartøy mellom 21 og 28 meter 20. mai

2005, etter at en vurderte det som lite sannsynlig at gruppeknoten ville bli oppfisket uten å endre reguleringen.

For beskrivelse av fangstutviklingen for fartøy med samlekvoter vises det til side 6

3. SEI

3.1. KVOTESITUASJONEN I 2005

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble for 2005 fastsatt til 215.000 tonn. 15.000 tonn er avsatt til tredjeland og dermed er 200.000 tonn sei disponibelt til norske fiskere.

3.2. REGULERINGSOPPLEGGET OG UTVIKLINGEN I FISKET.

Tabellen nedenfor viser gruppekvoter, oppfisket kvantum og reguleringsform for de ulike gruppene:

Tabell 8:

Grupper	Gruppekvote	Oppfisket kvantum	Rest i tonn	Rest i prosent	Reguleringsform
Trål	73.908	41.155	32.753	44,3	Fartøykvoter
Not	49.937	5.883	44.054	88,2	Maksimalkvoter
Over 28 meter	8.350	7.017	1.333	16,0	Maksimalkvoter
Gruppe I	56.928	15.680	41.248	72,5	
Under 10 m	7.685	1.094	6.591	85,8	Samlekvoter
10 – 14,9 m	23.227	5.851	17.376	74,8	Samlekvoter
15 – 20,9 m	14.744	3.926	10.818	73,4	Fritt fiske
21 – 27,9 m	11.272	4.809	6.463	57,3	Fritt fiske
Gruppe II	10.627	1.876	8.751	82,3	Samlekvoter
Agn	250				
Sum	200.000	71.611	128.139	64,1	

Gruppeknoten til trål er fordelt med 58.726 tonn til fartøy med torskestråltillatelse, 13.682 tonn til fartøy med seistråltillatelse og 1.500 tonn til dekning av bifangst av sei i industristrålfisket. Torskestrålere og seistrålere er regulert med fartøykvoter. Fartøy med industristråltillatelse, nordsjøstråltillatelse eller avgrenset nordsjøstråltillatelse kan maksimalt fiske 75 tonn sei som bifangst.

Not er regulert med maksimalkvoter, hvor fartøy over 13 som har adgang til å fiske sei med not kan velge å fiske notkvoten med konvensjonelle redskaper. En har ikke lenger en avkorting av notkvoten for fartøy som er regulert med samlekvote.

Konvensjonelle fartøy på eller over 28 meter kan fiske innenfor en maksimalkvote på 370 tonn.

Fartøy mellom 15 og 28 meter var i utgangspunktet regulert med sterkt overregulerte maksimalkvoter. 1. april ble maksimalkvotene opphevet, slik at en nå har ett fritt fiske

innenfor gruppekvote for fartøy mellom 15 og 20,9 meter og innenfor gruppekvote for fartøy mellom 21 og 27,99 meter.

Fartøy under 15 meter er regulert med samlekvote side 6.

4. SAMLEKVOTEORDNINGEN

Fartøy i gruppe II og fartøy med hjemmelslengde under 15 meter i gruppe I er regulert med samlekvoter. Størrelsen på samlekvoten er lik summen av torsk, hyse og sei, etter at kvotene av sei og hyse er regnet om til torskeenheter.

Sei og hyse er vektet i forhold til torsk på følgende måte: 1 kg sei er lik 0,15 torskeenheter og 1 kg hyse er lik 0,5 torskeenheter. 1 kg torsk er lik 1 torskeenhet. I fjor var omregningsfaktorene på henholdsvis 0,2 og 0,5 for sei og hyse. En har således søkt å stimulere til å fiske mer sei i år.

Fartøy i gruppe I kan ikke fiske mer enn 70% av samlekvoten som torsk, mens fartøy i gruppe II ikke kan fiske mer enn 75% av samlekvoten som torsk.

Samlekvoten skal også dekke bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre arter.

Tabell 9: Samlekvoter og oppfisket kvantum.

	Avsetning			Samlekvote	Oppfisket kvantum			Samlet fangst	% utnyttning	Rest samlekvote
	Torsk	Hyse	Sei		Torsk	Hyse	Sei			
Under 10m	17.903	4.015	7.685	21.063	11.447	749	1.094	11.986	56,9 %	9.077
10-14,9	46.358	12.224	23.227	55.954	43.739	3.286	5.851	46.260	82,7 %	9.694
Gr. II	14.498	3.239	10.627	17.712	8.593	498	1.876	9.123	51,5 %	8.589

Samlekvote, samlet fangst og restkvote i tabellen over er regnet om til torskeenheter. Avsetning og oppfisket kvantum av de enkelte arter er regnet i tonn. % utnyttning er samlet fangst i forhold til samlekvote, dvs torskeenheter i forhold til torskeenheter.

På samme tid i fjor hadde fartøy under 10 meter utnyttet 61,4 % av samlekvotene, mens fartøy mellom 10 og 15 meter hadde utnyttet 90,9 % og fartøy i gruppe II hadde utnyttet 63,7 %. Vi har altså en gjennomgående lavere utnyttelse av samlekvotene i år enn på samme tid i fjor.

Dersom en ser på prosentvis fordeling av fangsten av de tre artene for fartøyene som er regulert med samlekvote utgjør torsk 82,7 %, hyse 5,9 % og sei 11,4 %. Sammenlignet med i fjor er torskeandelen nokså lik (82,5 % i fjor), hyseandelen er gått litt opp (5,4 % i fjor) og seiandelen litt ned (12,1 % i fjor).

5. FLEKSIBILITET MELLOM ÅR - KVOTEBANK

I Stortingsmelding nr 19, "Den blå åker", er økt fleksibilitet i forhold til kvoteåret for kystflåten trukket fram. Økt fleksibilitet i forhold til kvoteåret vil i følge Stortingsmeldingen gi fiskerne en større trygghet for å få tatt hele kvoten ved at en det påfølgende år kan fiske en

angitt del av årets kvote. En vil således legge til rette for overføring av kvoter på fartøynivå mellom de enkelte kvoteår. Siden kystflåten i større grad enn den havgående flåten kan bli påvirket av dårlig vær og dårlig tilgjengelighet, og kystflåten er mindre mobil enn den havgående flåten vil endringene i følge Stortingsmeldingen i første omgang bare gjelde kystflåten.

Størrelsen på andelen som skal tillates overført til neste år må utredes nærmere, og ordningen vil reise en del spørsmål knyttet til kvotekontroll som må være avklart før ordningen kan tre i kraft. Tatt i betraktning at dette også vil involvere Norges avtalepartnere er det naturlig at man starter ut med utvalgte fiskerier for å høste erfaring.

En ordning med kvotebank krever i utgangspunktet at vedkommende fiskeri/fartøygruppe er regulert med fartøykvoter. Ordningen egner seg ikke i fiskeri der det er lagt inn betydelig overregulering som i tillegg kan bli økt gjennom året for å sikre at gruppekvoten skal bli tatt.

I fartøykvoteregulerte fiskeri er det gjerne lagt inn en marginal overregulering på 0 – 5 % for å sikre at gruppekvoten blir tatt. En konsekvens av kvotebank i slike fiskeri vil være at fartøykvotene beregnes uten overregulering.

Samlekvoteordningen inneholder både elementer av betydelig overregulering, og utfordringer knyttet til å holde torskeandelen på et tilstrekkelig lavt nivå til at gruppekvotene av torsk ikke overfiskes.

I kystfisket etter torsk, hyse og sei er det således torskefisket for fartøy mellom 15 og 28 meter som i første omgang peker seg ut som en kandidat for å prøve ut en ordning med kvotebank.

Fiskeridirektøren tar derfor sikte på å vurdere innføring av en slik fleksibilitet mellom kvoteårene 2006/2007 for torsk for fartøy med hjemmelslengde 15 – 28 meter i gruppe I, og vil ta dette opp igjen på Reguleringsrådets møte til høsten. Målsettingen med en slik fleksibilitet er å bidra til et jevnere fangstuttak og dermed økt verdiskapning.

Fiskeridirektøren ber om Reguleringsrådet foreløpige synspunkter på ovenstående.